

ARCHIEF EN MUSEUM VOOR HET
VLAAMSE CULTUURLEVEN (AMVC), in 1933
opgericht te Antwerpen als Museum van de
Vlaamsche Letterkunde, is het centrale archief- en
documentatiecentrum met betrekking tot de
Vlaamse literatuur, het kunst- en cultuurleven
sinds de Oostenrijkse tijd en voor de geschiedenis
van de V.B.

Aan de basis van het AMVC ligt de literaire nalaten-
schap van **Hendrik Conscience**, die door de stad
Antwerpen in 1899 was aangekocht en voor het
eerst werd tentoongesteld in 1912. Het grote succes
van deze herdenkingstentoonstelling deed vele

prominenten de hoop uitspreken dat ze een permanent onderkomen zou vinden.

Deze verzuchting werd pas op 5 november 1933 concreetiseerd, met de opening door burgemeester Camille Huysmans van het Museum van de Vlaamsche Letterkunde, in het huis-De Beukelaer aan de Minderbroedersrui. Aan stadsbibliothecaris Lode Baekelmans werd het bestuur ervan toevertrouwd. Vanaf 1937 werd Baekelmans bijgestaan door Ger Schmook die hem in 1945 als conservator opvolgde. Deze werd op zijn beurt opgevolgd door achtereenvolgens Emiel Willekens, Ludo Simons en Roger Rennenberg.

Ondertussen waren de fondsen van het Museum aanzienlijk uitgebreid en aangevuld met schenkingen, legaten en sporadische aankopen, en diende men zich meer toe te leggen op de verwerking, ordening en conservering van het materiaal.

Het verzamelgebied was ondertussen ook buiten de grenzen van het strikt literaire uitgebreid, zodat de nieuwe naam die de instelling in 1945 kreeg, een correcter beeld gaf van het collectieprofiel en de werking: Archief en Museum voor het Vlaamse Cultuurleven. Het door de vliegende V1-bommen zwaargehavende gebouw werd gerestaureerd en uitgebreid met het 18de-eeuwse Notarishuis aan de Minderbroedersstraat 22, vanaf 1959 ook de hoofdtoegang.

De documentatie van het AMVC bestaat uit manuscripten en brieven, knipsels en kleine documenten, foto's, affiches, medailles, tekeningen, schilderijen, beelden, gebruiksvoorwerpen, necrologia, klank- en beeldopnamen met betrekking tot de Vlaamse literatuur, podiumkunsten, muziek en plastische kunsten, het culturele (verenigings)leven en de V.B. Ten aanzien van dit laatste aspect is het AMVC vooral rijk gedocumenteerd voor de 19de en de eerste helft van de 20ste eeuw, met name voor het activisme, het passivisme en het interbellum. Naast de al dan niet omvangrijke papieren van talloze belangrijke en minder belangrijke individuen en verenigingen bewaart het AMVC ook grote archiefgehelen, zoals de (administratieve) bescheiden van het Algemeen Nederlands Zangverbond, de Antwerpse politieke prominenten Huysmans, Frans van Cauwelaert en Lode Craeybeckx, de Opera voor Vlaanderen, Stijn Streuvels, Renaat Veremans enzovoort.

Het AMVC toont een overzicht van zijn collectie en verzamelgebied in zijn permanente tentoonstelling "200 jaar Vlaams Cultuurleven" en organiseert daarnaast jaarlijks nog een aantal tijdelijke en gelegenheidstentoonstellingen. Samen met de Antwerpse Stadsbibliotheek (SBA), waarmee het AMVC tot 1998 één instelling vormde, werd ook de publicatiereeks SBA/AMVC opgezet, waarin inventarissen, tekstuitgaven, tentoonstellingscatalogi en gelegenheidsteksten verschijnen.

Het AMVC is de zetel van de Vereniging van

Vlaamse Letterkundigen, de Vereniging van Vlaamse Toneel- en Scenarioschrijvers, het Hugues C. Pernathfonds, de Stichting voor Wetenschappelijk Onderzoek Camille Huysmans en het Centrum voor de Studie van het Vlaamse Cultuurleven.

LITERATUUR: G. Schmook, *Het Museum van de Vlaamsche Letterkunde te Antwerpen*, 1941; – E. Willekens, *Stand en uitbouw van het Archief en Museum voor het Vlaamse Cultuurleven te Antwerpen*, 1953; – L. Simons, ‘Het Archief en Museum voor het Vlaamse Cultuurleven’, in *Ons Erfdeel* (1968), p. 90-99; – R. Rennenberg, *De evolutie in het verwerkings- en ontsluitingssysteem van het AMVC*, 1988; – L. van Dijck, ‘Cultuur en Vlaamse Beweging: Het Archief en Museum voor het Vlaamse Cultuurleven’, in *Vlaanderen*, nr. 253 (1994).

LEEN VAN DIJCK

ARCHIVALIA